

det, at der var interesse for nærmere at undersøge spørgsmålet, og dette skete i det følgende år, således at man på et afsluttende møde, der afholdtes i Helsingør i september 1969, kunne sammenfatte synspunkterne i en rapport.

Det fremgik af rapporten, at man fandt, at der faktisk var alvorlige mangler og utilstrækkeligheder ved den information, der var tilgængelig for politikere og offentligheden — og man kunne, med undtagelse af én af deltagerne, tilslutte sig tanken om oprettelse af et nyt organ.

I den publikation, der fremsendtes til folketingset i begyndelsen af 1971: „Forslag om oprettelse af et internationalt råd for forskning og information om konflikter“, er optrykt den samlede indstilling fra Pugwash-gruppen, ligesom der i publikationen findes et konkret udarbejdet forslag til etablering af det internationale råd og dets sekretariat.

Ved udarbejdelsen af dette forslag har præsidenten for Queen's College i Cambridge, dr. D. W. Bowett, spillet en central rolle. — I et resumé siger dr. Bowett om nødvendigheden af det internationale råd og dets funktion bl. a. følgende:

„Hvis det skal lykkes at opretholde selv en skrøbelig verdensfred, er det afgørende, at staterne ikke handler i uvidenhed. Imidlertid har kun få stater midler til at holde sig informeret om kendsgerningerne i situationer, der kan true verdensfreden; end mindre har verdensopinionen sådanne midler.

Kun få stater råder over fyldestgørende diplomatiske kildemateriale, og selv blandt dette kan information om, hvad der faktisk sker, mangle den nødvendige objektivitet . . .

Aviser, radio og andre massemedier kan kun delvis afhjælpe denne mangel, idet de hovedsagelig interesserer sig for „nyheder“ og ikke beskæftiger sig med den form for kontinuerlig, upartisk klarlægelse af begivenhedsforløb, der tilstrækkelig tidligt kan advare om en trusel mod freden eller danne grundlag for en objektiv og grundig vurdering af truslens årsager.

FN og andre internationale organer har ikke hidtil evnet at skabe en permanent mekanisme til at udføre denne betydningsfulde „fact-finding“-funktion i situationer, der kan true verdensfreden. Der er ganske vist oprettet mange ad hoc-organer med det formål at klarlægge kendsgerningerne, men disse er som regel først skabt *efter*, at den pågældende situation er undergået alvorlige forværringer, og de har været hæmmet af et snævert, begrænset mandat eller af, at deres tilstedeværelse i de pågældende områder har været af kort varighed.

Der består således i det nuværende internationale system et væsentligt behov for upartisk „fact-fin-

ding“. Dette behov er accepteret mange steder (heri indbefattet FN's generalforsamling), men det er ikke umiddelbart sandsynligt, at de internationale organisationer vil kunne udfylde det. Det er hensigten med nærværende memorandum at vise, at behovet ville kunne dækkes af et uafhængigt, ikke-statsligt råd, som kunne klarlægge kendsgerninger og gennemføre undersøgelser af høj kvalitet og en høj grad af objektivitet og således være til rådighed for alle stater, interesserede internationale organisationer og den offentlige mening over hele verden.

Et sådant råd skal koncentrere sig om forskning og indsamling af kendsgerninger om udviklingen i aktuelle eller potentielle konfliktområder. Til dette arbejde skal rådet bruge specialister fra forskellige fagområder og — hvor det er muligt — kombinere en udtømmende analyse af alle tilgængelige kendsgerninger med besøg på stedet af forskerhold. De rapporter og studier, der udgår fra rådet, skal på kortest mulig tid gives videst mulig udbredelse for uden undtagelse at kunne forsyne alle landes regeringer og offentlighed med oplysninger om kendsgerningerne. Rådet skal foruden denne hovedopgave foretage dyberegående analyser af tidligere konflikter, studier af det internationale systems funktion og struktur samt af mulighederne for at skabe en følelse af målbevidst fællesskab mellem institutioner og forskere over hele verden, der vil arbejde for verdensfreden.“

I disse betragtninger har dr. Bowett i koncentreret form skildret hensigten med det internationale råd. — Der skal hertil knyttes følgende yderligere bemærkninger:

Det er en forudsætning, at deltagerne i rådets arbejde skal være ubundne i deres stilling til regeringer og være personer, der nyder anerkendelse inden for deres respektive områder, samtidig med at de er respekteret for deres uafhængighed, deres integritet.

Rådets muligheder for at øve den ønskede indsats er nøje forbundet med den autoritet, der tillægges det internationale råds medlemmer. Det bliver derfor en helt central opgave at nå frem til den personkreds, der opfylder de krav, der må stilles.

Med hensyn til antallet af personer må dette være af en sådan størrelse, at man tager skyldigt hensyn til alle dele af verden, og at rådet i det hele repræsenterer et maksimum af indsigt i og kendskab til verdensudviklingens komplicerede karakter. Det må antages, at antallet på denne måde vil komme til at ligge i nærheden af 50.

Rådet skal, som det fremgik af dr. Bowett's resumé, forestå forskning og indsamling af kendsgerninger om udviklingen i konfliktområder. Dette er